

Nivåklassificering av Region Västerbottens hel- och delägda bolag

Region Västerbotten delar in sin ägarstyrning i tre nivåer. 1,2 och 3. Klassificeringen klargör ambitionsnivån för regionens engagemang i bolagen. Den baseras på flera parametrar som kan vara föränderliga över tid. De huvudsakliga parametrarna är *regionens ägarandel*, då ägarstyrkan tydligt påverkar vår förmåga att styra bolagets inriktning. Samtidigt finns det bolag där Region Västerbotten är minoritetsägare, men fortfarande har ett intresse av att styra mer aktivt. *Behovet av att integrera bolaget i regionens ekonomiska planering/budgetprocess*. Detta gäller för bolag där regionen årligen betalar någon form av ersättning. *Bolagets direkta betydelse för att genomföra regionens uppdrag*, där vissa företag kan utgöra viktiga verktyg för att leverera uppdrag, och andra så pass viktiga att de är ett nyckelverktyg. *Behovet av en aktiv ägarstyrning* varierar mellan bolagen. I vissa bolag krävs årliga beslut om ekonomiska ramar eller inriktningar för att bolagets verksamhet ska fungera. I andra fall är verksamheten mer långsiktig och kräver inget aktivt årligt engagemang.

Nivå 1.

Bolagen inom denna kategori präglas av att Region Västerbotten innehar mindre än 10% av ägarandelen och att det finns en liten eller ingen fortlöpande ekonomisk insats och risk. Regionen uppfyller de obligatoriska minimikraven för samtliga bolag och ger ett begränsat stöd till sina ägarrepresentanter

Uppsikt och rapportering sker enligt en given modell i ett löpande årshjul. Som regel inte något drivande ansvar för innehållet i bolagsordning, ägardirektiv eller aktieägaravtal, agerar reaktivt vid behov. Uppföljning begränsas till uppsiktsplikten. Interna utbildnings-, - eller informationsinsatser sker när nya ledamöter tillkommer eller vid behov.

Inera AB, Samtrafiken i Sverige AB, AB Transitio och Bussgods i Norr AB

- **Uppsiktsplikt**
 - Årshjul för processerna med generell och förstärkt uppsikt
- **Intern ansvarsfördelning.**
 - Planeringsansvar för ägarnämnder
- **Ändring i styrande dokument vid behov**
 - Initieras av andra ägare
- **Fortlöpande hantering av inkommande ärenden, generella direktiv till ägarrepresentanter**

Nivå 2.

Bolagen inom denna kategori präglas av att Region Västerbotten innehar ungefär 10-45 % av ägarandelen och att det finns en större ekonomisk insats eller återkommande tillskott, men ändå med relativt låg risk. Bolagen är ett verktyg för att genomföra regionens uppdrag, men har en verksamhet som passar bättre i bolagsform istället för inom förvaltningen. Regionen uppfyller de obligatoriska minimikraven för samtliga bolag och ger ett strategiskt stöd till sina ägarrepresentanter. Uppsikt och rapportering sker enligt en given modell i ett löpande årshjul. Region Västerbotten är en aktiv part för att utveckla och förnya innehållet i bolagsordning, ägardirektiv eller aktieägaravtal och arbetar fortlöpande med att följa upp, utvärdera och ompröva bolagen och regionens ägande. Regionen för återkommande dialog med bolagen formellt och informellt. Det sker återkommande utbildnings- och informationsinsatser riktade till ägarrepresentanter och verksamheter inom organisationen.

ALMI Företagspartner Nord AB, Science Park i Umeå AB, Uminova Innovation AB, Umeå Biotech Incubator AB och Norrbotniabanan AB

- **Uppsiktsplikt**
 - Årshjul för processerna med generell och förstärkt uppsikt
- **Intern ansvarsfördelning.**
 - Planeringsansvar för ägarnämnder
- **Aktivt arbete för att kvalitetssäkra och aktualisera styrande dokument**
- **Fortlöpande hantering av inkommande ärenden och aktivt formulerande av direktiv till ägarrepresentanter**
- **Organisationen och ägarrepresentanter har god kännedom om bolagen och ägarstyrningsprocessen**
- **Systematisk utvärdering, uppföljning och omprövning av bolagen och regionens ägande**
- **Samordning och gemensamt utvecklingsarbete inom ägarkollektivet**

Nivå 3:

Bolagen inom denna kategori präglas av att Region Västerbotten innehar ungefär 45-100 % av ägarandelen och/eller att det finns en större ekonomisk insats eller återkommande ägartillskott, med högre risk och snabba förändringar som innebär att det måste integreras med regionens budgetprocess. Bolagen är betydande verktyg för att genomföra regionens uppdrag, men har en verksamhet som passar bättre i bolagsform istället för inom förvaltningen. Regionen uppfyller de obligatoriska minimikraven för samtliga bolag och det finns ett betydande stöd i form av beredningsgrupper och ansvariga sakkunniga kopplade till varje bolag, utöver ägarrepresentanter.

Uppsikt och rapportering sker enligt en given modell i ett löpande årshjul. Region Västerbotten är ansvarig för att utveckla och förnya innehållet i bolagsordning, ägardirektiv eller aktieägaravtal. Regionen arbetar fortlöpande med att följa upp, utvärdera och ompröva bolagen och regionens ägande. Regionen för återkommande dialog med bolagen formellt och informellt. Det sker även utbildnings- och informationsinsatser riktade till ägarrepresentanter och verksamheter inom organisationen.

Länstrafiken i Västerbotten AB, Norrtåg AB, Norrlandsoperan AB, Västerbottensteatern AB, Skellefteå museum AB, Västerbottens museum AB, Skogs- och samemuseet i Lycksele AB, AC-net Externservice AB och AC-net Internservice AB

- **Uppsiktsplikt**
 - Årshjul för processerna med generell och förstärkt uppsikt
- **Intern ansvarsfördelning.**
 - Planeringsansvar för ägarnämnder, ekonomifunktion,
- **Huvudansvar för att kvalitetssäkra och aktualisera styrande dokument**
- **Fortlöpande hantering av inkommande ärenden och aktivt formulerande av direktiv till ägarrepresentanter**
- **Organisationen och ägarrepresentanterna har god kännedom om bolagen och ägarstyrningsprocessen**
- **Systematisk utvärdering, uppföljning och omprövning av bolagen och regionens ägande**
- **Samordning och gemensamt utvecklingsarbete inom ägarkollektivet**